

[Gert Petersen.]

lade kapitalen. Det er dybt tragisk, og det er absurd, at tekniske fremskridt i erhvervslivet skal være farlige, men sådan er det. Måske det alvorligste element i den nuværende arbejdsløshed er den såkaldte strukturarbejdsløshed, og den kommer vi ikke til livs, så længe lønmodtagerne ikke selv er med til at bestemme over anvendelsen og konsekvenserne af de tekniske fremskridt. Derfor må lønmodtagerne have reel kontrol med kapitalanvendelsen, derfor må de have vetoret i ledelsesspørgsmål.

Det undrer mig ikke, at der er en manglende forståelse herfor i borgerlige kredse. Jeg vil i øvrigt stærkt fraråde socialdemokratiet at lave et eller andet udvandet ØD-kompromis med dele af den borgerlige lejr. Det ville være at lægge gift for en virkelig demokratisering af det økonomiske liv og erhvervslivet. Men jeg kan ikke skjule, at det undrer mig, at man også i visse venstreorienterede kredse kan støde på modvilje mod disse tanker. Hvordan forestiller disse kredse sig da, at man kan begrænse kapitalens skalten og valten med arbejdskraften? Har de virkelig så megen tillid til den kapitalistiske stat, som de til andre tider ikke vil røre med en ildtang, at de mener, at vi bare skal overlade staten mere og mere magt, i stedet for at lønmodtagerne opretter deres egen selvstændige modmagt? Hvis de alligevel mener det sidste, at det trods alt er godt, at lønmodtagerne opretter deres egen magt, er det da så slemt, at det sker under medvirken af lønmodtagernes egne organisationer? Vi inden for SF er ofte uenige med lederne af disse organisationer, men det er nu engang på godt og ondt lønmodtagernes egne organisationer, og uden om dem fra klubniveau til forbundsniveau kan man ikke bevæge arbejderklassen.

Det mest virksomme middel mod arbejdsløsheden vil altså efter vor opfattelse være, at lønmodtagerne selv ad demokratisk vej tilkæmper sig den magt, der er nødvendig for at tilrettelægge og fordele arbejdet i overensstemmelse med deres egne og folkets behov. Det er samtidig forudsætningen for, at der kan føres en virkelig afstemt og samlet økonomisk politik.

Jeg synes, at dette også skulle siges, selv om det ikke er den udvej, der ligger lige for, folketingets nuværende sammensætning taget i betragtning; men hvis det ikke bliver sagt igen og igen, kan vi aldrig få gjort det, der er umuligt i år, til det mulige om nogle få år. Der er ingen tvivl for os om, at selv med bevarelse

af den nuværende struktur er der en masse, der kan gøres mod arbejdsløsheden, mod udlandsgæld og underskud på betalingsbalancen. Vi synes, at regeringen bør lytte til, hvad der er sagt fra venstrefløjens om disse problemer. Samtlige partier på venstrefløjens har hver for sig eller i fællesskab stillet forslag, der, uden at det belaster valuta- eller statskasse, kan skabe endda meget stor beskæftigelse især på det energipolitiske område og i byggesektoren. Regeringen kan også slå efter i sine egne annaler. Under valgkampen fremkom socialdemokratiet med en beskæftigelsesplan, der, efter hvad man sagde, og jeg tror, det er rigtigt, kan skaffe et halvt hundrede tusinde arbejdspladser. Jeg håber at have forstået det rigtigt, at det er denne plan, regeringen vil sætte i centrum for tingets drøftelser til august. Hvis det er tilfældet, er vi tilfredse, og vi vil tilsige et oplæg efter de linjer en positiv modtagelse.

Både regeringens egen plan og venstrefløjens forskellige forslag har haft det tilfælles, at de ikke belastede valutaen og næsten heller ikke statskassen. Men vi erkender da, at det kan koste penge at igangsætte disse planer, og vi erkender også, at det ikke er nok ikke at belastte valutaen. Det nuværende underskud må også nedbringes. Dermed har jeg også sagt, at vi ikke på forhånd vil afvise finanspolitiske foranstaltninger. Men lad mig så straks tilføje, at de bør ikke være af den sædvanlige dødsyge slags. Vi i SF har da også været med til at binde afgiftsbuketter, og det har vel været nødvendigt, men det er ærlig talt ikke noget, vi mindes med stolthed. I reglen er en afgiftsbuket jo bare en inflationsbuket. Den sætter gang i prisstigningerne, og i reglen rammer den om ikke de forkerte, så i hvert fald ganske tilfældigt.

Det, der er brug for her og nu, er langt snarere et kraftigt indgreb mod kapitalgevinster og værdistigninger på jord og fast ejendom. Her er kilden til en inflatorisk låntagning uden skygge af produktionsmæssig dækning.

Det er ikke en kæphest, vi rider fra SFs side for at genere parcelhuse som boligform, men enhver bør kunne se, at denne udvikling er aldeles uholdbar. Den må bremses, og vi vil godt være med til at gøre det så skånsomt som muligt. Vi er ikke ude på at overskudsbrandskatte nogen fra hus og hjem, men der må gribes ind her og nu både af finanspolitiske grunde og som led i en økonomisk sanering. Alle, som ikke er spekulanter, må i øvrigt have en dyb